

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Kateřina Viková

Název práce: Migrační krize na bělorusko-polské hranici z lidskoprávní perspektivy

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Ondřej Klípa

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce se věnuje migrační krizi na bělorusko-polské hranici po roce 2020 v kontextu dodržování polského práva a mezinárodních úmluv. Dále sleduje, jak bylo počinání polského státu v této krizi reflektováno ze strany mezinárodních politických organizací a mezinárodních lidskoprávních nevládních organizací.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autorka si vybrala jasně vymezené téma, které zpracovala velmi zdařile a přehledně. Své argumenty předkládá logicky. Práci také zasazuje do teoretického rámce, konkrétně konceptu „strategicky řízené migrace“, byť s ním pracuje spíše jen v úvodních částech práce. S prameny a literaturou pracuje vhodně.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Autorka používá správný způsob citací a odkazů na literaturu. Pro přehlednost by bylo vhodnější rozdělit zdroje na literaturu a prameny (novinové články, reporty různých organizací...), které autorka hojně využívá. Práci by prospěla ještě jazyková korektura, vzhledem k občasným hrubkám (zejm. shoda podmětu s přísudkem), anglismům (viz např. s. 26: „s největší pravděpodobností bude afektovat evropskou migrační politiku“) a překlepům (např. „Postup Polska během brize“ v nadpisu kapitoly).

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

[ ] Theses [31%] Turnitin [ ] Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: V pořádku. Shodné jsou pouze citace a bibliografické údaje.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Práce je srozumitelná s jasně definovaným výzkumným problémem, který autorka sleduje v průběhu celého textu.

V práci mi chyběla pouze hlubší analýza politických motivů k jednání Běloruska i k netypickému postoji Evropské komise ke vzniklé krizi. Předně zde zcela chybí zmínka o Rusku, které zcela jistě jako součást „svazového státu“ a po radikálním oslabení Lukašenkovy domácí pozice muselo hrát v celém procesu klíčovou roli. S tím pak souvisí i rozšíření možných motivů pro záměrné vysílání neevropských migrantů na polské hranice. Jistě nešlo jen o autorkou zmiňovanou dehonestaci Západu jako „pokrytce“ v ochraně lidských práv. Právě pro Rusko je totiž zásadní udržovat a prohlubovat rozkol v EU, k čemuž mohly přispět obě možné varianty vývoje. Pokud by Polsko migranty jen propustilo vlastním územím směrem do Německa, mohla by vzniknout politická krize v Německu jako hlavním hráči EU. Pokud by polská vláda migranty tvrdě zastavila, posílilo by to její image v polské společnosti a upevnilo její pozici, což přesně Rusko chce, jelikož je právě současná vláda silně konfliktním elementem v EU (což částečně ustalo díky ruské agresi na Ukrajině). Naopak vítězství proevropské opozice v Polsku by bylo pro Kreml velmi nežádoucí. Z téhož důvodu pak velmi pravděpodobně Evropská komise nestandardně „přimhouřila oči“ k porušování lidských práv v Polsku, jelikož nechtěla vytvářet další konfliktní linii s vládou Práva a spravedlnosti.

Jako nedostatečné mi přijde i vysvětlení, proč Polsko ochotně přijalo velké množství ukrajinských uprchlíků, zatímco nepoměrně nižší počet blízkovýchodních a afrických nikoliv. Kulturní, jazyková či „rasová“ blízkost jistě roli hraje, ale nutné je také uvést, že polská vláda se již celá desetiletí orientuje na Ukrajinu jako hlavní zdroj kýžené imigrace, takže mají Ukrajinci v zemi silnou diasporu a Poláci jsou s touto skupinou značně sžití. Navíc bylo od počátku jasné, že vlna ukrajinských uprchlíků bude mít z velké části dočasný charakter, což se již projevuje na vysokém procentu navrátilců na Ukrajinu, přestože je země stále v „horké fázi“ války.

Rozdílný přístup polské společnosti k těmto skupinám uprchlíků tedy nelze přisuzovat jen rasovým předsudkům.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1/ V práci byla zmíněna unijní agentura Frontex, která má přímo v „popisu práce“ střežit unijní hranice proti nelegální migraci. Navíc sídlí přímo ve Varšavě. Její otevřené „odstavení“ z aktivit, kvůli kterým byla zřízena, muselo mít nějaký ohlas ať již přímo v dané agentuře nebo mezi analytiky, kteří se touto problematikou zabývají. Jaký dopad měla migrační krize na bělorusko-polské hranici na „identitu“ a další činnost Frontexu?

2/ Oficiální „odpuštění“ jednání polských orgánů vůči uprchlíkům ze strany EU je do jisté míry precedens, který může být využit dalšími zeměmi čelícími příchodu žadatelů o azyl. Zejména středomořské státy jako Řecko či Itálie jistě situaci v Polsku sledovaly a nějak reflektovaly. Vyskytla se nějaká reakce představitelů jiných států na okraji EU na polský precedens? Zvažují nějaké státy, že při dalším náporu migrantů půjdou „polskou cestou“? Hraje polský precedens roli např. ve volbách jiných států?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A-F): A-B (dle výsledku obhajoby)

Datum: 26.5.2023

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.